

Черемисіна Г. О.

Запорізький національний університет

ШЛЯХИ, СПОСОБИ ТА ЗАСОБИ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТУАЛІЗАЦІЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ WEALTH В АМЕРИКАНСЬКОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Стаття присвячена дослідженню шляхів, способів та засобів інноваційної актуалізації лінгвокультурного концепту WEALTH в американському публіцистичному дискурсі. Лінгвокультурні розвідки є актуальним напрямком сучасної лінгвістики, адже вони дозволяють виявити специфіку об'єктивної концепції, що є складовими системи цінностей нації. Аналіз інноваційних одиниць вербалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH дозволив виявити не тільки сучасні тенденції розвитку американського національного варіанту англійської мови, але й проаналізувати особливості концептуалізації нових квантів знання, які збагачують американську лінгвокультуру. Матеріалами дослідження стали контексти публіцистичного дискурсу, що були виділені методом суцільної вибірки із статей газет та журналів американського видавництва періодом з 2008 по 2019 роки. За підрахунками способів інноваційної актуалізації лінгвокультурного концепту WEALTH, найбільш продуктивними способами виявилися телескопія, словоскладання, афіксація, абрєвіація та скорочення. Створення телескопічних одиниць є не тільки достатньо "молодим" способом неологізації, але є одним із проявів закону мовної економії. У результаті дослідження механізмів творення телескопізмів актуалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH, вдалося виділити ряд моделей, серед яких найбільш продуктивними моделями є афоно-аферезний тип (повні), часткові та гаплогічні телескопізми. Певну частину інноваційних лексичних одиниць вербалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH складають неологізми створені за допомогою способу словоскладання (композиції), з найпродуктивнішою субстантивною схемою N+N. Аналіз афіксальних способів та засобів словотвору, дав змогу зробити висновок, що найбільш продуктивними є такі афікси як -ism, -er, -ing, mini-, micro-, multi. Певну кількість вибірки становлять абрєвіатури та скорочення, що в основному відбивають соціальний статус людини.

Ключові слова: лінгвокультурологія, американська лінгвокультура, концепт, неологізм, телескопія, словоскладання, афіксація, скорочення, абрєвіація.

Постановка проблеми. Лінгвокультурний концепт WEALTH відноситься до категорії матеріальних цінностей, що мають велике значення для американської мовної картини світу. Рушійною силою розвитку мови є мисленева діяльність носіїв, суспільна свідомість, що виявляє та встановлює нові зв'язки у об'єктивному світі, тим самим переосмислюючи реалії оточуючого буття [3, с. 32]. Отже, у даному контексті, дослідження інноваційних одиниць вербалізуючих ключові концепти американської лінгвокультури дозволить виявити не тільки сучасні тенденції розвитку американського національного варіанту англійської мови, але й проаналізувати особливості концептуалізації нових квантів знання, які збагачують американську лінгвокультуру.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що дослідженням цінностей американської лінгвокультури займалися такі вітчизняні

та іноземні науковці як Зацний Ю.А., Приходько Г.І., Campbell N., Kean A., Crunden R.M., однак аналіз шляхів, способів та засобів актуалізації лінгвокультурного концепту WEALTH у сучасному публіцистичному дискурсі залишилася поза увагою дослідників, що й зумовлює актуальність даної наукової розвідки.

Постановка завдання. Об'єктом дослідження є сукупність інноваційних лексико-фразеологічних одиниць, що об'єктивують лінгвокультурний концепт WEALTH у сучасному американському публіцистичному дискурсі. **Метою статті** є аналіз інноваційних одиниць вербалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH в американській мовній картині світу. **Матеріалом дослідження** стали контексти публіцистичного дискурсу, що були виділені методом суцільної вибірки зі статей газет та журналів американського видавництва періодом з 2008 по 2019 роки.

Виклад основного матеріалу. Створення інноваційних одиниць здійснюється, перш за все, на основі потреб суспільства у вербалізації нових понять, що формуються у результаті розвитку науки, культури, суспільних відносин та інших факторів, що безпосередньо впливають на мову [2; 4]. Основні способи формування нової лексики та фразеології англійської мови – телескопія, афіксація, словоскладання, скорочення та аббревіація мають високу продуктивність, про що свідчать численні неологізми, які виникли для номінації лінгвокультурного концепту WEALTH. Варто також зазначити, що проаналізовані лексико-фразеологічні інноваційні одиниці американського варіанту англійської мови, що актуалізують лінгвокультурний концепт WEALTH, були створені виключно за рахунок власних мовних ресурсів.

Одним із самих продуктивних способів формування нових слів в американському варіанті англійської мови є компресійний спосіб словотвору, тобто телескопія. Створення телескопічних одиниць можна вважати одним із проявів закону мовної економії, адже серед неологізмів останніх десятиліть існує тенденція до збільшення контамінацій, що формуються на основі злиття двох або більше скорочених основ слів, які повністю або частково зберігають значення вихідних словотвірних елементів [1, с. 25]. За результатами аналізу телескопізмів об'єктивуючих лінгвокультурний концепт WEALTH, нами було встановлено, що тип повної телескопії є найбільш продуктивним. Повні телескопізми це інноваційні одиниці утворенні на основі злиття двох усічених основ: акопопи (схематично позначаються *ab*), тобто початкового фрагмента слова та афези (схематично позначаються *cd*), кінцевого фрагмента лексичної одиниці. У результаті дослідження механізмів творення телескопізмів актуалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH у американському публіцистичному дискурсі вдалося виділити ряд найбільш продуктивних моделей.

Модель 1.1. Акопопно-афезний тип ($ab+cd = ad$). За цією моделлю була створена найбільша кількість лексичних інновацій, наприклад неологізми *affluenza* (*affluent + influenza*), що позначає “надмірну матеріальну зацікавленість сучасних американців, яка тим не менш, призводить до перевтоми та стресів”; *mirdle* (*man + girdle*) “спеціальний пояс для чоловіків або спідня білизна покликана візуально зменшити недоліки тіла”; *protirement* (*profession + retirement*) “звільнення з роботи у наслідок стресу з метою відпочинку, або на користь заняття більш креативними видами

діяльності”; *weisure* (*work + leisure*) “вільний час, який, тим не менш, присвячується виконанню певних робочих питань”; *fassage* (*face + massage*) “масаж обличчя”.

Affluenza (*af-loo-en-zuh*) *affluence + influenza is a growing phenomenon that affects more than children of over-indulgent parents* (Forbes, Aug 16, 2019); *Thus, we've witnessed the growth of shapewear for men, including the mirdle (a girdle for men), over the past decade* (The Georgia Straight, August 15, 2014); *“Protirement Not Retirement,” Katsof explores protirement through the eyes of 100 baby boomers and pre-boomers, from all walks of life; men and women who've reached the next chapter of their lives and were left wondering, “What's next?”* (Niagara This Week, May 23, 2019); *Weisure time is fitting fun around work, rather than fitting work around fun. It's kind of like eating lunch at your desk. We used to call people who embraced this sort of behavior workaholics. Now we call them crackberries* (Valley News, May 30, 2009).

Серед інноваційних одиниць, що актуалізують лінгвокультурний концепт WEALTH, достатньо представленими є часткові телескопізми, тобто похідні неологізми, що утворилися у результаті злиття одного повного компонента і фрагмента іншого компонента. Модель 2.1. $ab+cd=abd$. Злиття повної форми першого слова з афезою другого, наприклад *womenomics* (*women + economics*) “теорія, що жінки відіграють ключову роль у рості економіки”; *lucrepath* (*lucre + psychopath*) “людина, переконана в тому, що головне у житті це гроші та матеріальні цінності”; *boyzilian* (*boy + Brazilian*) “віск, що використовується чоловіками у зоні бікіні”; *manscaping* (*man + landscaping*) “послуги по майстерному голінню та підстриганню чоловічого волосся на тілі”; *facekini* (*face + bikini*) “маска для обличчя щоб попередити засмагу”.

Mayyada Abu Jaber is an analyst of “womenomics”, looking at how women's advancement in the labour market benefits economy (Euronews, 13 September, 2019); *Universities are a fruitful source of neologisms – I once had a couple of philosopher colleagues who coined the word “lucrepath” for an individual consumed by the desire for money – so I decided to look up “disinvestment.”* (Inside Story, March 18, 2010); *Body grooming rules are inconsistent. The manscaping technique that works best on your chest hair is less ideal for your back, or even your junk. You'll also prepare and treat your skin differently with waxing* (Men's Journal, 24 May, 2018).

Модель 2.2. $ab + cd = acd$, злиття акопопа першого компонента та повної форми слова дру-

гого компонента, наприклад *eracism* (*erasing* + *racism*) “суспільний рух за викорінення будь-яких проявів расизму в Америці”; *femachism* (*female* + *machismo*) “переконавання в тому, що жінки здатні досягнути кращих успіхів ніж чоловіки”; *nutricosmetics* (*nutritional* + *cosmetics*) “певні речовини, що мають косметологічний ефект та покращують зовнішній вигляд”; *misogynoir* (*misogyny* + *noir*) “відкрита зневага по відношенню до чорношкірих жінок”; *permayouth* (*permanent* + *youth*) “особа, яка підтримує молодий зовнішній вигляд користуючись послугами пластичної хірургії”. *Recalling the social media whirlpool of anguish after Michelle Obama’s jubilant, self-affirming speech of black womanhood at BET’s Black Girls Rock event last month – cries of reverse racism and even a #metoo hashtag that proclaimed #whitegirlsrock – it’s obvious that America is past-due for getting over its centuries of misogynoir* (Time, May 13, 2015); *The movie “The Age of Adaline” seems less interested in the scientific possibility of her perma-youth than in the endless parade of era-specific gowns and sweaters the twist of fate allows* (The Georgia Straight, 24 April, 2015).

Певну частину вибірки неологізмів актуалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH становлять гаплогічні телескопізми. Гаплогічні телескопізми це похідні слова, отримані в результаті часткового накладення фрагмента одного компонента слова на фрагмент іншого. Телескопічні похідні утворені накладанням деяких спільних букв в місці з’єднання, при цьому один з фрагментів є усеченим. Тут можна виділити Модель 3.1 $ab + cd = abod$, де *o* – спільний елемент, наприклад *nillionaire* (*nill* + *millionaire*) “людина, що не має грошей”; *manny* (*man* + *nanny*) “чоловік - нянька”; *beditate* (*bed* + *meditate*) “думати про щось, знаходячись у ліжку, роздумувати перед сном” та Модель 3.2. $ab + cd = aocd$, наприклад *econnoisseur* (*economic* + *connoisseur*) “бережлива людина, що скрупульозно ставиться до витрат та прагне отримувати гарну якість товарів та послуг за низькою ціною”. *When Patrick lost all his money in the stock market, he became a nillionaire* (Rollingout, 10 April, 2016); *Being an econnoisseur I bought the ten dollar chilean wine instead of the fifty dollar french* (Inside Story, February 12, 2014); *A “manny” is a male version of a female nanny. Mannies perform the same child care duties and expectations as their female nanny counterparts, with the only difference being gender* (Verywell Family, July 25, 2019).

За розглянутими нами моделями утворюється найбільша кількість телескопізмів, що вербалізують лінгвокультурний концепт WEALTH в аме-

риканському публіцистичному дискурсі. Проте, можна виділити й інші, менш продуктивні моделі, наприклад: $ab + cd = ac - bobu$ (*bohemian* + *businessman*) “бізнесмен, що веде богемний спосіб життя”; $ab + cd = bd - netpreneur$ (*Internet* + *entrepreneur*) “підприємець, який веде свій бізнес у мережі Інтернет”; *tooty* (*hoity-toity* + *snooty*) “такий, що є зарозумілим та хвалиться своїми досягненнями чи статками”; $ab + cd = abc - dadbod$ (*dad* + *body*) “чоловік з небездоганою фігурою, часто з ожирінням в області живота”; $ab + cd = acb - cewebrity$ (*celebrity* + *web*) “людина, що користується популярністю у мережі Інтернет”.

Welcome to the world of the Bobu – bohemian businessman – the new breed of freedom-seeking creative entrepreneur. He either rejects the world of conventional employment or has been rejected by it (Time, September 25, 2016); *We established the eFounders Fellowship, in partnership with UNCTAD, to cultivate young digital entrepreneurs and the Netpreneur programme, in partnership with RDB, to train SMEs who aspire to digitize their businesses* (World Economic Forum, September 03, 2019); *“In case you haven’t noticed lately, girls are all about that dadbod,” wrote Clemson University sophomore Mackenzie Pearson a few weeks ago. A dadbod, as she defines it, “is a nice balance between a beer gut and working out”* (The Washington Post, May 11, 2015).

Серед інноваційних одиниць вербалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH певна кількість неологізмів створена за допомогою словоскладання (композиції). Найпродуктивнішою моделлю процесу словоскладання виявилася субстантивна схема N+N. Так, за цією моделлю були створені такі неологізми як *funemployment* “період життя людини, що займається пошуком нової роботи та може собі дозволити витратити певний час на розваги”, *dress correctness* “стиль жіночого одягу який вважається відповідним для ділової жінки, що прагне зробити кар’єру”, *nap nook* “спеціальні кімната для відпочинку де робітники можуть подрімати протягом робочого дня”, *doorbuster* “товар з низькою ціною, що виставляється ближче до входу чи вітрин з метою заманювання покупців”.

A growing group of jobless across the nation are joining a self-proclaimed movement: ‘funemployment.’ It’s a group of jovial unemployed who say they’re finally doing what they’ve always wanted to do – whether it is blogging or starting a nonprofit (Fox News, July 18, 2010); *You can now book a nap nook in New York City. New York might*

be the city that never sleeps, but its residents need to catch some Zs every now and then—even at times when it's least convenient (Mental Floss, July 17, 2018); *“We know Black Friday shopping is a tradition for so many of our customers, and we’re thrilled to announce an amazing lineup of Black Friday deals and doorbusters as families begin preparing for the holiday season.”* (USA Today, Nov. 1, 2019).

Менш представленими є композити створені за моделями, що включають в себе різні частини мови. До прикладу, Prep + N: *downshift* “практика залишати стресову роботу на користь більш спокійного життя”, *upshift* “практика після звільнення з легшої і спокійнішої роботи, найматися на більш стресову й виснажливу, яка, тим не менш, приносить більший прибуток”, *undertime* “використання певної частини свого робочого часу для відпочинку, прогулянок чи інших способів релаксації”; Num + N: *zero-tasking* “певний тип релаксації коли людина взагалі нічого не робить”; Adj + N: *perma-youth* “людина, що часто вдається до пластичних операцій”, *red-lining* “практика відмови представникам певних етнічних меншин у кредитах”.

But when you reverse direction and want to take a step downwards, employers tend to react with skepticism. They worry that downshifting is code for “tired and checked out.” (It doesn't help that a Gallup survey last year found that workers in their 50s and 60s are America's least engaged.) (Forbes, Jun 30, 2014); *This is further complicated when considering employee overtime and undertime. It is for this reason that we'd introduced overtime/undertime handling as part of our conflict notifications* (Humanity, Aug 1, 2011); *What is zero-tasking? It means being, not doing. It means taking those 60 minutes and just doing nothing. Simply rest, relax, de-stress and de-load (the opposite of overload)*(Make a Change Blog, November 3, 2013).

Аналізуючи афіксальні способи словотвору варто зазначити, що серед неологізмів вербалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH, найбільшу активність проявляють такі словотворчі елементи як *-ism*, *-er*, *-ing*, *mini-*, *micro-*, *multi*. До прикладу, *presenteeism* “прагнення більше часу проводити на роботі розраховуючи таким чином на підвищення або кар’єрний ріст”, *mini-job* (*mini-jobber*) “робота, що не приносить значного прибутку та не вимагає значних зусиль чи навичок”, *sunlighting* “виконувати додатково оплачувану роботу в неробочий час”, *rocketing* “витрачати велику суму грошей на неважливі речі”, *microaggression* “необдуманий вчинок, що може бути розцінений як прояв дискримінації”,

microcredit “невелика позика, що дається на короткий проміжок часу”; *multi-daddding* “мати дітей від різних чоловіків”; *multi-skilling* “мати професійні навички у декількох сферах”.

The CIPD said more than four-fifths (83%) of its respondents had observed presenteeism in their organisation, and a quarter (25%) said the problem had got worse since the previous year (BBC News, 14 April, 2019); *If you have other opportunities, steer clear of sunlighting. Extremely unprofessional/management creates uncomfortable work environment* (Glass Door, 18 Aug, 2019); *What is a microaggression? It is an unconscious expressions of racism or sexism. That unconscious bias is everywhere – especially in the workplace* (Business Insider, Sep 10, 2018); *Career stagnation, layoffs pushing IT professionals to go in for multi-skilling. The recent IT layoffs have spurred software professionals with three-eight years of experience towards having multiple skills in their kitty* (The Economic Times, May 30, 2017).

Певна кількість інновацій актуалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH представлена абрєвіатурами та скороченнями. Дослідження показало, що проаналізовані абрєвіатури в основному відбивають соціальний статус людини, до прикладу: *HENRY* (*high earner, not rich yet*) “людина, що має гарний дохід але ще не є заможною”, *NINJA* (*no income, no job or assets*) “безробітний без будь-яких видів прибутку”, *SMUM* (*smart, middle-class, uninvolved mother*) “безробітна жінка середнього класу з освітою та дітьми”, *SCAMs* (*smart, child-centered, active moms*) “освічена активна жінка сконцентрована на дітях”, *Sindie* (*single income now divorced*) “розлучена жінка, яка сама заробляє”, *TWAG* (*tech wife and girlfriend*) “жінка або дівчина підприємця у сфері інформаційних технологій”, *NEET* (*not in employment, education, or training*) “людина, що не має постійного місця роботи, не навчається та не проходить професійні курси”, *DINS* (*double income no sex*) “стан коли обидва партнери втомлюються на роботі та вже не мають часу на романтичні стосунки”.

“My bonus is ‘shameful’ – but I worked hard to get it,” said John Konstantinidis, a wholesale insurance broker, lurching Friday at Harry’s at Hanover Square. “I’m a HENRY,” Mr. Konstantinidis added. “High Earner but Not Rich Yet.” (The New York Times, January 31, 2009); *So now it’s on between the SMUMs and the SCAMs (Smart, Child-Centered, Active Moms -- my coinage). SCAMs are the superachieving moms who hand-letter birthday invitations, spend their days in imaginative play with their toddlers, bake from scratch and joyfully embrace*

each moment spent with their supergifted offspring (Los Angeles Times, Aug 6, 2006); *Currently, DINS (Double Income/No Sex) is getting interest from the press and is surely the topic of many conversations between friends. When we have a sexual problem, we gratefully grab any explanation of what might be the cause of our distress* (Smart Sex Talk, Dec 2, 2011).

Серед скорочень, можна насамперед виокремити інноваційні одиниці, які представлені скороченням двох або одного компонента у словосполученні, наприклад *tech bro (technology brother)* “людина, що працює у сфері технологій”, *pass-agg (passive and aggressive)* “явище, коли людина дивиться у агресивній манері і не вживає ніяких заходів”, *sigother (significant other)* “коханка або коханець, партнер романтичних відношень”. *This new era ushered in a wave of Millennial “tech bro” creators, such as Elon Musk, Mark Zuckerberg and Jack Dorsey. Silicon valley types. White collar programmers, coders and engineers- the architects*

of Internet 2.0. Channers, Shitposters, Spammers, Hackers and Memelords (Medium, Mar 23, 2019); *But does this pass agg approach to enforcement actually work? The short answer is no. The long answer is also no, but some context might help explain a few imperfections* (City Metric, June 21, 2018).

Висновки і пропозиції. Проведений аналіз шляхів, способів та засобів актуалізації лінгвокультурного концепту WEALTH в американському публіцистичному дискурсі дозволив дійти висновку, що найбільша кількість неологізмів була створена морфологічним шляхом. Продуктивними способами вербалізації інноваційних одиниць вербалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH є телескопія, словоскладання, афіксація, скорочення та аббревіація. Дослідження механізмів формування фразеологізмів актуалізуючих лінгвокультурний концепт WEALTH в американському публіцистичному дискурсі може стати **перспективною** подальших студій.

Список літератури:

1. Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу / Ю.А. Зацний. – Львів : ПАІС, 2008. – 228 с.
2. Приходько Г.І. Оцінка і комунікація / Г.І. Приходько. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 168 с.
3. Campbell, N., & Kean, A. American cultural studies: an introduction to American culture. New York, NY: Routledge, 2016.
4. Crunden, R. M. A brief history of American culture. New York, NY: Routledge, 2015

Cheremysina G. O. WAYS, TYPES AND MEANS OF INNOVATIVE ACTUALIZATION OF THE CONCEPT OF WEALTH IN AMERICAN JOURNALISTIC DISCOURSE

The article focuses on the ways, types and means of innovative actualization of the concept of WEALTH in American journalistic discourse. Linguistic and cultural researches devoted to the study of concepts that are the constituents of the American linguistic worldview are based on the interest of modern linguistics directed to the specifics of verbalization of culture and mentality. The analysis of innovative lexical units and phraseology verbalizing the lingua-cultural concept of WEALTH in American journalistic discourse will reveal not only current tendencies of development of the American national variant of English language, but also determine the peculiarities of conceptualization of new quanta of knowledge that enrich American lingua-culture. The materials of the study were the contexts of journalistic discourse, which were selected by the method of continuous sampling from articles of American newspapers and magazines ranging from 2008 to 2019. The most productive ways of innovative actualization of the lingua-cultural concept of WEALTH are telescoping (blending), compounding, affixation, shortening and abbreviation. The creation of telescopic units is not only a sufficiently “young” type of word formation, but it also represents the law of linguistic economy. The article asserts, that there are three main types of blending verbalizing the lingua-cultural concept of WEALTH, that are complete, partial and haplogenic blends. Some of the innovative lexical units verbalizing the lingua-cultural concept of WEALTH were represented by the neologisms created by means of compounding, with the most productive substantive N + N model. The analysis of affixation revealed that such affixes as -ism, -er, -ing, mini-, micro-, multi are the most productive when it concerns the lingua-cultural concept of WEALTH. A number of neologisms were formed by means of shortening and abbreviations, which mainly reflected a person’s social status.

Key words: *lingua-cultural studies, American lingua-culture, concept, neologism, telescoping (blending), compounding, affixation, shortening, abbreviation.*